

ORSZÁGOS RENDŐRFŐKAPITÁNY

1139 Budapest, Teve u. 4-6.

1903 Budapest, Pf.: 314/15.

Tel: (06-1) 443-5573 Fax: (06-1) 443-5733

BM: 33-104, 33-140 BM Fax: 33-133

E-mail: orfkvezeto@orfk.police.hu

Szám: 29000-105/708/ /2009. RP.

Tárgy: alapvető jogot sértő
rendőri intézkedés
elleni panasz elbírálása

H A T Á R O Z A T

A Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (a továbbiakban: Rtv.) 92. § (1) bekezdésében biztosított jogkörömnél fogva balatonalmádi lakos által benyújtott panasz tárgyában – figyelemmel az Rtv. 93/A. § (7) bekezdésére, továbbá a Független Rendészeti Panasztestület (a továbbiakban: Panasztestület) 49/2010. (II. 17.) számú állásfoglalása megállapításaira – a rendőri intézkedés elleni panaszt

e l u t a s í t o m.

A határozat ellen az Rtv. 93/A. § (9) bekezdése alapján – figyelemmel a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Ket.) 100. §-ának (1) bekezdése *a*

A keresetlevelet az Országos Rendőr-főkapitányságra – a Fővárosi Bíróságnak címezve – a felülvizsgálni kért határozat közlésétől számított harminc napon belül kell benyújtani, vagy ajánlott küldeményként postára adni, illetve azt a fenti határidőn belül a Fővárosi Bírósághoz, a 1027 Budapest II. kerület Csalogány u. 47-49. címre közvetlenül is be lehet nyújtani. (A polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény 330. § (2) bekezdése, 326.§ (7) bekezdése; Ket. 109. § (1) bekezdése).

A határozatot kapják:

- 1) Egresy László, panaszos
- 2) Független Rendészeti Panasztestület
- 3) Budapesti Rendőr-főkapitányság
- 4) Irattár

INDOKOLÁS

A Panaszos panaszában előadta, hogy 2009. július 4-én 20:30 óra körüli időben a Budapest V. kerületi Erzsébet tér Gödör melletti parkolóból a Rendőrség munkatársai igazoltatás majd személyes adatainak felvétele után előállították. Először a BRFK Gyorskocsi utcai fogdájába szállították, majd onnan a BRFK VIII. kerületi Rendőrkapitányságra, végül pedig a BRFK IV. kerületi Rendőrkapitányságra. A fogdába eltöltött több óra után 2009. július 5-én 00:55 órakor kihallgatás nélkül szabadon engedték. Előállításának okát „rendőri intézkedéssel szembeni ellenállással” indokolták, illetve ezzel vádolták meg.

A Panaszos a rendőri intézkedés kapcsán az alábbi kifogásokat terjesztette elő:

- az igazoltatás tényét és a személyes adatainak rögzítését,
- az előállítását,
- „fogdában eltöltött több órai időtartam” indokát.

II.

A rendelkezésre álló rendőrségi okiratokból a következők állapíthatók meg.

Budapest rendőrfőkapitánya a 01000/36775/2009. ált számú egyedi utasításával 2009. július 4-én 00:00 órától 24:00 óráig Budapest teljes területére fokozott ellenőrzést rendelt el.

A fokozott ellenőrzés elrendelésére az egyedi utasítás indokolása alapján azért került sor, mivel Budapest területére – 2009. július 4. napjára – több tömegrendezvény megtartását jelentették be, a rendezvényeken jelentős számú ember megjelenésére számítottak. Mivel a közelmúltban megrendezett tömegrendezvények alkalmával több alkalommal került sor rendzavaró, garázda cselekményekre, ezért az események biztonságos lebonyolítása, a gyülekezési joggal élők biztonságának garantálása érdekében indokolt volt a fokozott ellenőrzés elrendelésére. Az egyedi utasítás végrehajtásában résztvevő rendőri állománynak feladatként meghatározásra került, hogy a fokozott ellenőrzés keretei között kísérik figyelemmel a rendezvényre érkezőket, akadályozzák meg az esetleges jogsértések kialakulását, majd ennek biztosítása érdekében hajtsanak végre szűrőpróbaszerű igazoltatásokat, ruházat és csomagátvizsgálásokat. Az állomány feladata volt az esetlegesen megbomló rend helyreállításában való közreműködés, jogsértés esetén a szükséges intézkedések végrehajtása.

A Budapesti Rendőr-főkapitányság (a továbbiakban: BRFK) 01000-105-716-7/2009.P. számú, a Panasztestületnek írt válaszlevelében foglaltak szerint 2009. július 4-re Budapest területére 16 bejelentés érkezett a Rendőrséghez, a gyülekezési jogról szóló 1989. évi III. törvény (a továbbiakban: Gytv.) szerint minősülő rendezvény megtartásáról, ezen belül hét rendezvényt kívántak az V. kerületben tartani. Két bejelentő a Szent István térre, két bejelentő a Kossuth térre, további egy-egy bejelentő az Arany János utcába, a Markó utcába és a Nádor utcába jelentett be rendezvényt. A két Szent István téri rendezvény napirendjeként a következőket jelölték meg: „beszéd a Szabadság téren zajlott jogsértésekről”, illetve „szimpátiatüntetés a koncepciók perék áldozatai mellett”; az egyik Kossuth téri rendezvény célja a következő volt: „tiltakozó tüntetés a Szabadság téri tüntetés megtiltása miatt”, míg a másik Kossuth téri rendezvény bejelentője napirendet nem jelölt meg.

Annak ellenére, hogy az V. kerület Erzsébet térre a Gytv. hatálya alá tartozó rendezvényt nem jelentettek be 2009. július 4-re, aznap délután mégis több száz fős tömeg jelent meg ott azzal a céllal, hogy egy bejelentés nélküli rendezvényen vegyenek részt.

A megjelenteket 16:58 órakor szólították fel a terület elhagyására, figyelmeztették a helyszínen maradókat, hogy igazoltatásuk után előállítások végrehajtására kerül majd sor. Mivel a felszólításnak nem engedelmeskedtek 17:19 órakor a rendőrök megkezdték a kilátásba helyezett igazoltatásokat és előállításokat. A tömeg 18:07 órakor a rendőröket megtámadta, kövel, palackokkal, betondarabokkal dobálták a sorfalat, és ezt többszöri felszólítás ellenére sem hagyták abba. A BRFK 01000-105-794-7/2009.P. számú, a Panasztestületnek írt válaszlevelében foglaltak szerint a felszólítások és figyelmeztetések 20:31 óráig folyamatosan jól hallhatóan folytatódtak. Az események kapcsán összesen 190 főt állítottak elő az Erzsébet térről.

A Panaszos előállításáról készült 01050/513223/2009/id. számú rendőri jelentés szerint az igazoltatásra az Rtv. 29. § (1) bekezdése¹ alapján, a ruházatátvizsgálásra a 31. § (1) bekezdése², az előállítására a 33. § (2) f) pontjának I. és II. fordulata alapján³ került sor. A jelentés szerint a rendőr, kényszerítő eszközt nem alkalmazott.

A jelentés rögzíti az előállításához vezető eseményeket, illetve az előállítás során történeteket. A jelentést készítő rendőr 2009. július 4-én csapatszolgálati feladatokat látott el Budapest területén. A jelentés szerint „(...) kb. 16 óra 00 perckor Bp. V. ker. Erzsébet téren és környékén több száz fős tömeg gyűlt össze jogellenesen, akik közül többen civil ruhát viseltek, ill. a tömeg egy része a Magyar Gárda egyenruháját viselte.” A jelenlévőket a Rendőrség többször jól hallhatóan felszólította a távozásra és az egyenruha levételére. A rendőrök 20:00 órakor kaptak utasítást, hogy a „téren jogellenesen összegyűlt és többször felszólított személyeket” állítsák elő, „az általuk elkövetett garázdaság szabálysértése és jogszerű rendőri intézkedéssel szembeni ellenszegülésének szabálysértése miatt”. A jelentést tevő rendőr 20:20 órakor látta, hogy a helyszínen civil ruhát viselő Panaszos társaival a földön ült, karjaikat egybekulcsolták. A Panaszossal ekkor közölte, hogy szabálysértést követ el, melyet a Panaszos tudomásul vett, bár annak tényét nem ismerte el. Ezt követően felszólította, hogy a teret hagyja el. Mivel e felszólításnak sem tett eleget a Panaszos, erre a rendőr közölte vele, hogy a szabálysértés továbbfolytatása és a vele szemben azonnal lefolytatható eljárás végett elő fogja állítani, melyet a Panaszos tudomásul vett, ellenállást nem tanúsított. Az intézkedő rendőr a Panaszost a BRFK Gyorskocsi utcai objektumába állította elő.

A jelentéshez csatolt nyilatkozat szerint a Panaszos előállításáról nem kívánt senkit értesíteni, az igazolás szerint előállítása 2009. július 4-én 20:30 órától, 2009. július 5-én 00:55 óráig tartott, az előállítás időtartama alatt sérülése vagy panasza nem keletkezett. Az iratokból megállapítható, hogy a Panaszos meghallgatására az előállítás során nem került sor.

¹ **Rtv. 29. § (1)** A rendőr a feladata ellátása során igazoltathatja azt, akinek a személyazonosságát a közrend, a közbiztonság védelme érdekében, bűnmegelőzési vagy bűnüldözési célból, a tartózkodása jogszerűségének megállapítása céljából, közlekedésrendészeti ellenőrzés során, továbbá az igazoltatott vagy más természetes, illetve jogi személy és egyéb szervezet jogainak védelme érdekében kell megállapítani.

² **Rtv. 31. § (1)** Akivel szemben személyi szabadságot korlátozó intézkedést foganatosítanak, annak ruházatát a rendőr a támadásra vagy az önveszély okozására alkalmas tárgy elvétele végett, előzetes figyelmeztetés után átvizsgálhatja.

³ **Rtv. 33. § (2)** A rendőr a hatóság vagy az illetékes szerv elé állíthatja azt,

f) aki a szabálysértést az abbahagyásra irányuló felszólítás után is folytatja, illetőleg akivel szemben az eljárás azonnal lefolytatható, továbbá akitől tárgyi bizonyítási eszközt kell megszerezni, vagy elkobzás alá eső dolgot kell visszatartani.

A Panaszossal szemben a BRFK V. kerületi Rendőrkapitánysága tett szabálysértési feljelentést a Szabs. tv. 142/A. §-a szerint minősülő garázdaság szabálysértés elkövetése miatt. Tekintve, hogy a 142/A. § (3) bekezdése szerint ezen szabálysértés miatti eljárás bírósági hatáskörbe tartozik, a feljelentést a Pesti Központi Kerületi Bíróságra továbbították.

III.

Az ismertetett bizonyítékok alapjául az alábbi tényállást állapítottam meg.

2009. július 4-én délután, több száz fős tömeg tagjaként a Budapest V. kerület Erzsébet téren, a Panaszos civil ruhát viselve jelen volt egy előre be nem jelentett, a Gytv. hatálya alá tartozó rendezvényen. A rendőri erők a helyszínen hangosbemondón keresztül 16:58 órától kezdődően több alkalommal felszólították a téren tartózkodókat, hogy jogsértő magatartásukat hagyják abba, távozzanak, illetve figyelmeztették őket, hogy aki nem tesz eleget a felszólításnak, azt igazoltatják majd előállítják. 17:19 órától megkezdtek a kilátásba helyezett intézkedések foganatosítását. A helyszínen tartózkodó Panaszos, a felszólítások ellenére, annak ellenállva, több társával a földre ült, és ellenállásukat erősítendő, karjaikat összefonták a mellettük ülők karjaival. 20:20 órakor a Panaszossal az intézkedő rendőr személyesen is közölte, hogy cselekményével szabálysértést követ el, az Erzsébet teret hagyja el. A Panaszos a már személyesen neki címzett felszólításnak sem engedelmeskedett, annak ellenére, hogy az első felszólítást követően 20:31 óráig (három óra és tizenkét percen át) a felszólítások a hangosbemondón keresztül szakadatlanul, jól hallhatóan ismétlődtek. Az intézkedő rendőr az eredménytelen felszólítást követően közölte a Panaszossal, hogy szabálysértés abbahagyására irányuló felszólítás ellenére annak továbbfolytatása miatt, valamint a vele szemben azonnal lefolytatható eljárás céljából előállítja. A panaszos a szabálysértés elkövetését nem ismerte el, az előállítás tényét és indokát tudomásul vette, ellenszegülést nem tanúsított, sor került a panaszos igazoltatására is, melynek során személyazonosító adatait is rögzítették. A Panaszos a BRFK XIII. kerületi Rendőrkapitányságra került előállításra, tájékoztatták jogairól, általa megnevezett személy értesítését nem kérte, előállító helyiségbe történő befogadására 22:00 órakor került sor. A Panaszost 2009. július 5-én 00:46 órakor szabadon engedték, az előállításról részére kiadott igazolás tanúsága szerint az előállítással kapcsolatban ekkor panaszt nem terjesztett elő. A Panaszos ellen az intézkedő rendőr, jogszerű intézkedéssel szembeni engedetlenség szabálysértése miatt szabálysértési feljelentést tett.

Az eljárás során szükségessé vált a panaszolt intézkedésben résztvevő rendőri erők által adott tájékoztatás tartalmának vizsgálata is, nevezetesen, hogy megjelölték-e, és ha igen mely okot jelölték meg a tér elhagyására történő felszólítás alapjaként. Minderre kizárólag a Panaszos szabálysértés gyanúját felvető cselekményének alábbi értékelése érdekében került sor, és – figyelemmel a Fővárosi Bíróság 20.K34.132/2008/20. számú ítéletére is⁴ – a vizsgálat és az ez alapján a fenti kérdésben hozott döntés nem érinti az illetékes bíróság törvényben biztosított kizárólagos jogát, hogy a Gytv. hatálya alá tartozó rendezvény feloszlataja jogellenességének kérdésében érdemben döntsön⁵.

⁴ *A Fővárosi Bíróság 20.K34.132/2008/20. számú ítéletének indokolása „(...) a Független Rendészeti Panasztestület az állásfoglalásában és az alperes is határozatában nem a jogszabályoknak megfelelően járt el, amikor a demonstráció jogszerű oszlatásával kapcsolatosan érdemben állást foglalt. Ugyanis arra kizárólag a Fővárosi Bíróságnak lett volna hatásköre, és illetékessége a fentebb említett Gytv. 14. (3) bekezdésében foglaltak alapján, az erre irányuló kereseti kérelem kapcsán.”*

⁵ *Gytv. 14. § (3) Ha a rendezvényt feloszlatták, a rendezvény résztvevője a feloszlástól számított tizenöt napon belül pert indíthat a feloszlataja jogellenességének megállapítására.*

Az intézkedés – így az igazoltatás – jogalapját a BRFK vezetője által egyedi utasításban elrendelt fokozott ellenőrzés⁶, valamint e feladatok ellátása során észlelt, a Panaszos által elkövetett cselekmények képezik. A Panaszos a több órán át folyamatosan elhangzó, majd az ellenállása miatt vele szemben intézkedést kezdeményező rendőr egyedi felszólításának sem engedelmeskedett, ekkor nyilvánvalóan megszegte azon törvényi rendelkezésből eredő kötelezettségét, hogy a rendőri intézkedésnek engedelmeskedjen⁷. Önmagában e tipikus magatartást a jogszabály szabálysértésként büntetni rendeli⁸, az intézkedő rendőr pedig előállíthatja azt a személyt, aki a szabálysértést az abbahagyásra irányuló rendőri felszólítást követően tovább folytatja, továbbá azt is, akivel szemben az eljárás azonnal lefolytatható⁹.

Ezek alapján tényszerűen megállapítható, hogy a panaszolt előállítás kellő jogalappal történt, hangsúlyozva azt a tényt is, hogy a rendőr az előállítás alapjául szolgáló, az intézkedéskor tapasztalható tények alapján dönt az előállításról. Ilyen esetekben az előállításhoz a törvényben megkövetelt szabálysértés, vagy bűncselekmény gyanúja nem éri, nem is érheti el a büntetőjogi, vagy szabálysértési jogi felelősség megállapításához szükséges megalapozottság szintjét. Azaz amennyiben az intézkedés során a rendőr számára komolyabb mérlegelés nélkül megállapítható, hogy az intézkedés alá vont személy magatartása a tapasztalt körülmények alapján a szabálysértés, vagy a bűncselekmény lehetőségét nyilvánvalóan felveti, ez kellő alapot szolgáltat az előállításra¹⁰. A rendőr eleget tett törvényi kötelezettségének, amikor az előállítást megelőzően, közölte a Panaszossal az előállítás fent részletezett okát¹¹. A szabálysértési feljelentés szándékának előzetes közlését, pedig kizárólag arra az esetre írja elő jogszabály, ha az intézkedés alá vont személy a számára felajánlott helyszíni bírság összegét vagy a bírságolás tényét vitatja, így az eljáró hivatalos személy

⁶ **Rtv. 30. § (1)** A Rendőrség a bűncselekmény elkövetőjének elfogása és előállítása, vagy a közbiztonságot veszélyeztető cselekmény vagy esemény megelőzése, megakadályozása érdekében a rendőri szerv vezetője által meghatározott nyilvános helyen vagy a közterület kijelölt részén az oda belépőket vagy az ott tartózkodókat igazoltathatja.

(2) A Rendőrség az (1) bekezdésben írt cél elérése érdekében épületet, építményt, helyszínt, csomagot és járművet átvizsgálhat.

(3) A Rendőrség a rendezvény, az esemény, továbbá a közlekedés biztonságát, a közterület rendjét veszélyeztető jogellenes cselekmény megelőzése, megakadályozása érdekében a rendőri szerv vezetője által meghatározott területre belépők és az ott tartózkodók ruházatát és járművét átvizsgálhatja, illetőleg az üzemeltető által előírt feltételek megtartását ellenőrizheti, a közbiztonságra veszélyt jelentő anyagokat, eszközöket lefoglalhatja, illetőleg azoknak a rendezvény, esemény helyszínére való bevitelét megtilthatja.

(4) A Rendőrség a nyilvános forgalom számára nyitva álló helyen őrizenlően hagyott, a közbiztonságra veszélyt jelentő tárgyat szükség esetén az elvárható gondossággal eltávolíthatja, megsemmisítheti.

⁷ **Rtv. 19. § (1)** A jogszabályi előírások végrehajtását szolgáló rendőri intézkedésnek - ha törvény vagy nemzetközi megállapodás másként nem rendelkezik - mindenki köteles magát alávetni, és a rendőr utasításának engedelmeskedni. A rendőri intézkedés során annak jogszerűsége nem vonható kétségbe, kivéve, ha a jogszerűtlenség mérlegelés nélkül, kétséget kizáróan megállapítható.

⁸ Az egyes szabálysértésekről szóló 218/1999. (XII. 23.) Kormányrendelet 40/A. § (1) Aki a rendvédelmi szerv hivatásos állományú tagja jogszerű intézkedésének nem engedelmeskedik, ötv ezer forintig terjedő pénzbírsággal sújtható.

(2) Az (1) bekezdésben meghatározott szabálysértés miatt az eljárás a rendőrség hatáskörébe tartozik.

⁹ **Rtv. 33. § (2) bekezdés f) pontja** aki a szabálysértést az abbahagyásra irányuló felszólítás után is folytatja, illetőleg akivel szemben az eljárás azonnal lefolytatható, továbbá akitől tárgyi bizonyítási eszközt kell megszerezni, vagy elkobzás alá eső dolgot kell visszatartani.

¹⁰ **Rtv. 33. § (2) bekezdés b) pontja** a rendőr előállíthatja azt a személyt, aki bűncselekmény elkövetésével gyanúsítható;

¹¹ **Rtv. 33. § (4)** Az előállítottat szóban vagy írásban az előállítás okáról tájékoztatni kell, és az előállítás időtartamáról részére igazolást kell kiállítani.

köteles az érintettet feljelenteni a szabálysértés miatt¹². Ez a lehetőség azonban ezen ügyben szóba sem jöhet, mert a helyszíni bírság kiszabására e szabálysértés (jogszerű intézkedéssel szembeni engedetlenség) miatt nincs lehetőség.

Ezek alapján a Panaszos alaptalanul sérelmezi személyes adatainak rögzítését, mivel ez az adott helyzetben, a további intézkedések miatt szükséges (szabálysértési feljelentés megtétele), és ezért a rendőr számára kötelező volt¹³.

Az előállítás időtartamára vonatkozó kifogás kapcsán álláspontom a következő. A már idézett Rtv. 33. § (2) bekezdésének f) pontja alapján végrehajtott előállítás egyrészt az eljárás azonnali lefolytatása céljából történt, másrészt viszont további indokál az szolgálta, hogy az elkövetett szabálysértést az intézkedés félbeszakítsa, illetve annak továbbfolytatását megakadályozza. Egyébiránt az idézett törvényhely nem ír olyan rendelkezést, ami a hatóságnak kötelezővé tenné az előállítottak meghallgatását az előállítás időtartamán belül.

A kérdéses előállítás időtartamának megítéléséhez fontos körülmény az is, hogy a fogdák telítettsége miatt – a kérdéses időszakban 190 főt állítottak elő a rendőrök – az előállítással kapcsolatos eljárási cselekmények elvégzése – a Szolgálati Szabályzat 51. § (3) bekezdése¹⁴ szerinti kötelezettség teljesítése – ténylegesen 22:00 órától másnap 00:55 óráig (két óra negyvenhat percen át) tartott. A zsúfoltság miatti többletfeladatokat tekintetbe véve, a Panaszossal szemben ez korrekt – a törvényes 8 plusz 4 órás előállítási időtartamot meg sem közelítő – intézkedésnek minősül. Az igazolások és nyilatkozatok kitöltése, adminisztrációja az előállított személyek nagy száma miatt több időt vett igénybe, mint egy átlagos „terhelésű” munkanapon.

A bírói jogalkalmazási gyakorlat egyes ügyekben (Fővárosi Bíróság 20.K. 32.593/2007/8. számú ügy¹⁵) szintén arra az álláspontra helyezkedett, hogy ha az előállítás a Rendőrség túlterheltsége miatt hosszabb – a törvényes időtartamot meg nem haladó – ideig tart, az előállítás nem veszti el jogszerűségét.

A közigazgatási szervektől, így a Rendőrségtől sem várható el, hogy a hirtelen, és váratlan mértékben megnövekedett ügyszám miatt az ügyintézési határidő az átlagostól ne térjen el. Mindössze csak az várható el, hogy a szükséges személyes szabadságkorlátozás időtartama a törvényes maximumot ne lépje túl, azaz az előállítás a szükséges ideig, de legfeljebb 8 plusz 4 óráig tarthat. Ezért a Panaszos – az illetékes rendőri szervek hirtelen és

¹² *A helyszíni bírságolás részletes szabályairól szóló 10/2000. (II. 23.) BM rendelet 2. § (1) Ha a jogszabály helyszíni bírság kiszabását lehetővé teszi és a hatóság tagja a helyszíni bírság kiszabása mellett dönt, ezt közli az elkövetővel, egyben tájékoztatja a jogkövetkezményekről, valamint a szabálysértéshez rendelt közúti közlekedési előéleti pontról. Ha az elkövető a helyszíni bírságolás tényét, a helyszíni bírság összegét tudomásul veszi, a hatóság tagja helyszíni bírságot szab ki. A helyszíni bírság tudomásulvétele esetén a hatóság tagja tájékoztatja az elkövetőt a helyszíni bírság végrehajtására vonatkozó törvényi rendelkezésekről [Sztv. 135. § (4) bekezdés].*

(2) Ha az elkövető a helyszíni bírságolás tényét nem veszi tudomásul vagy a helyszíni bírság összegét vitatja, a hatóság tagja a helyszíni bírságolást befejezi és közli az elkövetővel, hogy feljelentést tesz.

¹³ **Rtv. 29. § (3)** Az igazoltatás során rögzíteni kell - ha további intézkedéshez, eljáráshoz szükséges, vagy egyéb körülmények ezt indokolják - az igazoltatott személyazonosító adatait, az igazolvány sorozatát és számát, valamint az igazoltatás helyét, idejét és okát.

¹⁴ **Szolgálati szabályzat 51. § (3)** Az előállító helyiségben történő elhelyezéskor, az előállított, elővezetett, visszatartott személyt fel kell világosítani az intézkedés várható időtartamáról. Ruházatát át kell vizsgálni, és tőle el kell venni azokat a tárgyakat, amelyeket fogva tartáskor sem tarthat magánál. Nyilatkoztatni kell sérüléséről, esetleges panaszáról, szükség esetén orvosi ellátásban kell részesíteni.

¹⁵ **Fővárosi Bíróság 20.K. 32.593/2007/8. számú ítélet indokolása** „A demonstráció miatt előállított személyek nagy számára figyelemmel a bíróság nem tartotta a felperes 2007. február 3. 12.10 órától 19.50 óráig tartó – azaz 7 óra 40 perccel kivevő – előállításának időtartamát jogszerűtlennek, mert az Rtv. 33. § (3) bekezdés szerint ez a szükséges ideig, de legfeljebb 8 órán át korlátozhatja a személyi szabadságot, a felperes vonatkozásában alkalmazott előállítás ideje pedig ezt nem haladta meg.”

jelentős mértékben megnövekedett feladataira tekintettel – alaptalanul sérelmezi az előállítás időtartamát.

Mindezek alapján a rendelkező részben foglaltak szerint határoztam.

IV.

A Panasztestületnek a jelen ügy kapcsán kialakított állásfoglalásában az előállítás időtartamára vonatkozóan tett megállapításával és az azokból levont következtetésekkel a határozat III. részében foglalt indokok alapján nem értek egyet.

A Panasztestület állásfoglalásában a Panaszos tisztességes eljáráshoz való jogának sérelmét is megállapította miszerint :

„(...) az idézett tájékoztatás (a helyszínen elhangzott figyelmeztetés, amely felszólította a jogellenesen ott tartózkodókat arra, hogy a területet hagyják el, ellenkező esetben tömegoszlatásra fog sor kerülni) a szétosztatásra irányuló felszólítást – a távozás irányának közlése mellett – megfelelően tartalmazta, azonban a Gytv.-re való általános hivatkozás mellett nem jelölte meg a tömegoszlatás közelebbi indokát. Ez a hiányosság különösen annak fényében aggályos, hogy nem csupán a tájékoztatás maradt el, hanem – ahogy azt a rendelkezésre álló adatok mutatják – a rendőrség sem volt az utasítás kiadásakor tisztában azzal, hogy milyen jogalappal alkalmazzák a tömegoszlatást, mint kényszerítő eszközt. (...) Mindezek alapján a Testület az érintettek tájékoztatásával kapcsolatos hiányosság miatt megállapította a rendezvényen részt vevő panaszos tisztességes eljáráshoz való jogának sérelmét.”

A Panasztestület e kérdés kapcsán képviselt álláspontjával az alábbi indokok alapján nem értek egyet. A rendőri intézkedést megelőző felszólítás egyértelmű utalást tett arra, hogy a rendezvény jogellenes, ezért kell a felszólított személyeknek a helyszínt elhagyniuk. A jogellenességre vonatkozó rendőrségi állítást az Rtv. szerint a Panaszos a helyszínen nem mérlegelhetette, és engedelmisségét sem tehetette mérlegelése eredményétől függővé (lásd a 2. lábjegyzetet). Egyébiránt az idézett rendőri közlemény¹⁶ tartalma közvetve sem okozott jogtöltő megfosztást, a Panaszost jogsérelem emiatt nem érte.

A Panaszossal szembeni egyedi intézkedés kapcsán valamennyi intézkedés okát egyértelműen közölték, jogorvoslati jogára¹⁷ is felhívták a figyelmét, mellyel a Panaszos élt is

¹⁶ *A helyszínen készült video felvétel alapján a felhívás szövege: „Hölgyeim és Uraim! A rendőri erők műveleti parancsnoka nevében tájékoztatom Önöket, hogy a gyülekezési jogról szóló 1989. évi III. törvény hatálya alá tartozó rendezvényen vesznek részt. Megkérem / a törvény nevében felszólítom Önöket, hogy a jogsértő magatartásukat hagyják abba, oszoljanak szét, a területet (a Bajcsy-Zsilinszky úton/a Károly körúton) az Astoria irányába hagyják el! Ellenkező esetben a rendőrség a rend helyreállítása érdekében a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény 59. § (1) bekezdésében foglalt intézkedéseket és kényszerítő eszközt fog alkalmazni.”*

¹⁷ *Rtv. 92. § (1) Akinek az e törvény IV., V. és VI. fejezetében meghatározott kötelezettség megsértése, a rendőri intézkedés, annak elmulasztása, a kényszerítő eszköz alkalmazása (e fejezet alkalmazásában a továbbiakban együtt: intézkedés) alapvető jogát sértette - választása szerint - panasszal fordulhat az intézkedést foganatosító rendőri szervhez, vagy kérheti, hogy panaszát az országos rendőrfőkapitány a Testület által lefolytatott vizsgálatot követően bírálja el.*

(2) Akinek az intézkedés jogát vagy jogos érdekét érintette, panasszal fordulhat az intézkedést foganatosító rendőri szervhez.

Rtv. 93/A. (7) Az országos rendőrfőkapitány a panaszról az állásfoglalás kézhezvételét követő tizenöt napon belül közigazgatási hatósági eljárásban dönt. Ha az országos rendőrfőkapitány határozatában eltér a Testület állásfoglalásától, ezt köteles megindokolni.

Rtv. 93/B. § (1) Az intézkedést foganatosító szervhez benyújtott panaszt az intézkedést foganatosító szerv vezetője közigazgatási hatósági eljárásban bírálja el.

és az előterjesztett kifogások érdemi elbírálása a törvényi rendelkezéseknek megfelelő eljárásban jelen határozattal megtörtént.

A Panasztestületnek az említett állásfoglalásában a Panaszos igazoltatása és előállításának jogalapja tekintetében tett megállapításaival és következtetéseivel minden tekintetben egyetértek.

A Panasztestület 49/2010. (II. 17.) számú állásfoglalásában több oldalon keresztül a panaszügyön túlmutató, általános, a rendezvény feloszlata jogszerűségét is érintő megállapításokat is tesz, ezért fontosnak tartom leszögezni, hogy a jelen döntés kizárólag a panaszban sérelmezett intézkedések jogszerűségét vizsgálja, és a lefolytatott közigazgatási hatósági eljárás nem terjedt ki – a fent írtak alapján nem is terjedhetett ki – a Panasztestület állásfoglalásában tett valamennyi – a konkrét panaszon túlmutató – megállapításra.

Mivel a Panasztestület állásfoglalásától való eltérések indokolását a törvény kizárólag a jelen határozatban foglaltakkal kapcsolatban teszi kötelezővé (lásd a 17. lábjegyzetet), ezért a Panasztestületnek az Erzsébet téri rendezvényekre összességében tett megállapításaira jelen határozatomban nem térek ki.

Határozatom az alábbi jogszabályokon alapul:

- *a Magyar Köztársaság Alkotmányáról szóló 1949. évi XX. törvény XII. fejezete;*
- *a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény 330. § (2) és 326. § (7) bekezdése;*
- *a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény 100. § (1) és (2) bekezdései, 109. § (1) és (3) bekezdései;*
- *a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény 19. § (1) bekezdése, 29. (3) bekezdése, 30. § (1) bekezdése, 33. § (2) bekezdés b) és f) pontjai, valamint a (4) bekezdése, 92. § (1) és (2) bekezdései és a 93/A. § (7) és (9) bekezdései;*
- *A gyülekezési jogról szóló 1989. évi III. törvény 14. § (3) bekezdése;*
- *az egyes szabálysértésekről szóló 218/1999. (XII. 28.) Kormányrendelet 40/A. §-a ;*
- *a helyszíni bírságolás részletes szabályairól szóló 10/2000. (II. 23.) BM rendelet 2.§ (1) és (2) bekezdései.*

Budapest, 2010. március „ „

**Dr. Bencze József r. altábornagy
országos rendőrfőkapitány**